Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening 2013-212
d.d. 8 juli 2013
(mr. A.W.H. Vink, voorzitter, mr. B.F. Keulen en mr. E.M. Dil-Stork, leden, en mr. R.A.F. Coenraad, secretaris)

Samenvatting

Spaarhypotheekverzekering. Consument lost in 1999 zijn hypotheek af. Van deze aflossing wordt door Aangeslotene pas tien jaar later melding gedaan aan de betrokken verzekeraar. Verzekeraar zet conform de polisvoorwaarden de spaarverzekering om in een beleggingsverzekering. Het uit te keren kapitaal zal eind 2015 naar verwachting fors lager zijn dan het oorspronkelijke garantiekapitaal dat was gebaseerd op een rentevergoeding van 7,30%. Consument stelt dat hem – gelet op de nog resterende looptijd – de mogelijkheid is ontnomen om het verschil tegen een betaalbare premie te compenseren, tien jaar eerder had dat wel gekund. Commissie oordeelt dat dit weliswaar zo is, maar dat Consument per saldo geen vermogensschade heeft geleden en zelfs een financieel voordeel heeft genoten. Door verzekeraar is namelijk, als gevolg van de te late melding door Aangeslotene, geheel onverplicht bij een gelijkblijvende premie, gedurende een periode van tien jaar een veel hogere rente vergoed dan Consument op grond van de voorwaarden recht op had. Vordering is afgewezen.

Consument,

tegen

ING Bank N.V., gevestigd te Amsterdam, hierna te noemen Aangeslotene.

1. Procesverloop

De Commissie beslist met inachtneming van haar reglement en op basis van de volgende stukken:

- het dossier van de Ombudsman Financiële Dienstverlening;
- het door Consument ondertekende vragenformulier van 17 augustus 2012;
- de brieven van Consument van 4 en 20 augustus 2012;
- het verweerschrift van Aangeslotene;
- de repliek van Consument;
- de dupliek van Aangeslotene.

2. Overwegingen

De Commissie heeft het volgende vastgesteld.

Tussenkomst van de Ombudsman Financiële Dienstverlening heeft niet tot oplossing van het geschil geleid.

Beide partijen zullen het advies van de Commissie als bindend aanvaarden.

Partijen zijn opgeroepen voor een mondelinge behandeling op maandag 17 juni 2013 en zijn aldaar verschenen.

3. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten:

3.1. Consument heeft op 1 december 1990 een spaarhypotheekverzekering gesloten. De looptijd bedraagt 25 jaar en de premie € 69,43 per maand. Het verzekerd kapitaal, uit te keren bij in leven zijn van de verzekerde op de einddatum of bij zijn eerder overlijden, bedraagt € 43.798.

3.2. Bij een verzekering als de onderhavige is sprake van een aan de hypothecaire lening verbonden spaarverzekering, waarbij de gegarandeerde rentevergoeding gelijk is aan de gehanteerde hypotheekrente. De verzekering kan zonder een daaraan gekoppelde hypothecaire lening niet (voort)bestaan. Op het polisblad is dan ook een zogeheten verbindingsclausule opgenomen: *"Deze verzekering is onverbrekelijk verbonden met de hypothecaire lening, bekend onder nummer (…..) in de daartoe bestemde openbare registers."*

3.3. Op blad 3 van het polisblad staat vermeld (voor zover relevant):
"*Op deze overeenkomst zijn de Algemene voorwaarden SH 0402 van toepassing."*
Artikel 16 van deze voorwaarden luidt als volgt:
"Voortzettingsregeling
1. Als de lening gedurende de looptijd van de verzekering geheel wordt afgelost, wordt de verzekering voortgezet, tenzij u schriftelijk aan de verzekeraar bericht dat de afkoopwaarde moet worden uitgekeerd.
2. De rentevergoeding gedurende de voortzettingsperiode wordt door de verzekeraar afgeleid van het bij aanvang van de voortzettingsperiode geldende interbancair tarief.
3. U kunt de verzekering na aflossing van de lening bij de verzekeraar ook voortzetten als beleggingsverzekering, waarbij van de verzekerde geen gezondheidswaarborgen worden verlangd indien het overlijdensrisico niet wordt verhoogd. Op de beleggingsverzekering zijn de op dat moment voor beleggingsverzekeringen geldende voorwaarden van toepassing."

3.4. Consument heeft in september 1999 zijn hypothecaire lening bij Aangeslotene afgelost wegens oversluiting van deze lening naar een andere geldverstrekker. Van de aflossing is op dat moment geen melding gedaan aan de betrokken verzekeraar.

3.5. Consument ontving op 21 februari 2008 van de verzekeraar een nieuw polisblad, waarop stond vermeld dat de verzekering nog steeds verpand was aan Aangeslotene. Dit leidde tot een briefwisseling tussen partijen op 6 februari en 20 juni 2009.

3.6. Bij brief van 24 juni 2009 meldde Aangeslotene aan verzekeraar dat de verpanding kon worden opgeheven. Bij brief van 30 juni 2009 heeft de assurantietussenpersoon van Consument het bericht ontvangen dat de verzekering moest worden beëindigd of

omgezet in een ander verzekeringsproduct. Een afschrift van deze brief is door verzekeraar op 20 augustus 2009 rechtstreeks aan Consument verzonden met de toevoeging dat zonder tegenbericht binnen drie weken de polis zal worden omgezet naar een [X] Kapitaalverzekering.

3.7. Verzekeraar heeft op 29 september 2009 de spaarhypotheekverzekering met terugwerkende kracht per 1 juni 2009 omgezet in een beleggingsverzekering met inbreng van de opgebouwde waarde van € 24.119. De einddatum van de verzekering is gesteld op 1 december 2015; de premie bedraagt € 65,20 per maand. Deze omzetting heeft ertoe geleid dat per 1 juni 2009 de in de oorspronkelijke verzekering opgenomen gegarandeerde rentevergoeding van 7,30 % op de spaarpremie op het moment van omzetting is gewijzigd in de toezegging van verzekeraar dat de koers van de aangekochte participaties jaarlijks minimaal met 3,35 % netto zal stijgen.

4. De vordering en grondslagen

4.1. Consument vordert dat Aangeslotene gehouden wordt de schade, vooralsnog becijferd op een bedrag van € 11.585, te vergoeden die is veroorzaakt doordat deze heeft verzuimd verzekeraar in 1999 op de hoogte te stellen van het feit dat de hypothecaire geldlening was afgelost. De aan de spaarhypotheek verbonden verzekering is dientengevolge te laat aangepast aan het geldende interbancair tarief.

4.2. Deze vordering steunt, kort en zakelijk weergegeven, op de volgende grondslagen: Aangeslotene is tekort geschoten in haar zorgplicht door niet in 1999, maar pas tien jaar later verzekeraar te melden dat de hypothecaire geldlening was afgelost. De beleggingsverzekering kent op de einddatum een veel lager eindkapitaal dan de spaarhypotheekverzekering, naar alle waarschijnlijkheid komt in december 2015 een bedrag van ongeveer € 32.200 tot uitkering. Consument is hierdoor naar zijn zeggen de reële mogelijkheid ontnomen om maatregelen te treffen om per december 2015 alsnog het beoogde eindkapitaal van € 43.789 te realiseren. Een per 1 juni 2009 nieuw te sluiten aanvullende verzekering voor een dergelijk eindkapitaal vergde, zo benadrukt Consument ter zitting, door de nog resterende korte looptijd een premie van ruim € 300 per maand. Een bedrag dat hij zich niet kon veroorloven. In 1999 zou een dergelijke verzekering een veel lagere premie hebben gekend.

4.3. Aangeslotene heeft, kort en zakelijk weergegeven, het volgende verweer gevoerd: Aangeslotene erkent en betreurt de gemaakte fout, maar stelt zich op het standpunt dat dit niet tot schade heeft geleid nu Consument, in tegenstelling tot wat de polisvoorwaarden bepalen, gedurende tien jaar heeft kunnen profiteren van een rentevergoeding van 7,30 % op de spaarpremie. Ook staat vast dat de inbrengwaarde van de oude verzekering vele malen lager was geweest als de omzetting wel op tijd had plaatsgevonden, hetgeen zijn weerslag zou hebben gehad in de opbouw van het kapitaal en de hoogte van de te betalen premie. Consument had overigens zelf kunnen vaststellen dat na de aflossing van zijn spaarhypotheek bij Aangeslotene de verzekering niet tegen dezelfde voorwaarden had kunnen worden voortgezet. De polisvoorwaarden (artikel 16, SH 0402) waren eenduidig op dit punt. Daarbij komt nog dat op het moment dat Consument in februari 2008 constateerde dat de

verzekering nog doorliep, het ruim een jaar heeft geduurd voordat hij dit bij Aangeslotene heeft gemeld. Verder had het op de weg van de bij de in 1999 nieuw gesloten hypothecaire geldlening betrokken adviseur gelegen om de financiële gevolgen van het vervroegd aflossen van de spaarhypotheek met Consument te bespreken. Aangeslotene is hier geen partij in geweest. Bij het in kaart brengen van het vermogen van Consument zou de destijds verpande verzekering aan het licht moeten zijn gekomen.

5. Beoordeling

5.1. Tussen partijen staat als onbetwist vast dat de Algemene voorwaarden SH 0402 onderdeel uitmaken van de door Consument gesloten verzekeringsovereenkomst en dat op grond van de in artikel 16 opgenomen voortzettingsregeling de verzekering niet ongewijzigd kon worden voortgezet op het moment dat de daaraan gekoppelde hypothecaire lening voor de einddatum zou worden afgelost.

5.2. De Commissie is van oordeel dat Consument zijn stelling dat hij door de niet tijdige melding van Aangeslotene schade heeft geleden onvoldoende heeft onderbouwd. Bij een tijdige melding van de aflossing van de hypothecaire geldlening zou voortzetting van de verzekering op grond van artikel 16 van de polisvoorwaarden slechts mogelijk zijn geweest met een rentevergoeding op basis van het geldende interbancair tarief. Aangeslotene heeft onbetwist gesteld dat de destijds geldende interbancaire rentetarieven aanzienlijk lager waren dan de door verzekeraar gegarandeerde 7,30 %. Dit betekent dat Consument bij tijdige melding in 1999 had moeten kiezen tussen enerzijds een aanzienlijk hogere premie indien hij aan het oorspronkelijke garantiekapitaal van € 43.798 had willen vasthouden, en anderzijds, een vergelijkbare premie met een aanzienlijk lager garantiekapitaal.
Verzekeraar heeft daarentegen, als gevolg van de te late melding door Aangeslotene, geheel onverplicht bij een gelijkblijvende premie, gedurende een periode van tien jaar de veel hogere rente vergoed, waardoor Consument een aanzienlijk voordeel heeft genoten.

5.3. Het voorgaande leidt de Commissie tot het oordeel dat met Consument kan worden aanvaard dat hij als gevolg van de te late melding door Aangeslotene nu wordt geconfronteerd met een tekort op het door hem per december 2015 beoogde eindkapitaal, en dat hij dat tekort – gelet op de nog resterende looptijd – niet meer tegen een voor hem betaalbare premie zal kunnen inlopen. Daar staat echter tegenover dat Consument als gevolg van het ten onrechte niet tijdig melden van het aflossen van de hypothecaire geldlening door Aangeslotene per saldo geen vermogensschade heeft geleden en zelfs een financieel voordeel heeft genoten. Onder deze omstandigheden bestaat geen grond voor toewijzing van de door Consument van Aangeslotene gevorderde schadevergoeding. De vordering van Consument zal om die reden worden afgewezen. Alle overige door partijen ingebrachte stellingen en argumenten kunnen niet tot een ander oordeel leiden en zullen derhalve onbesproken blijven.

6. Beslissing

De Commissie wijst bij wege van bindend advies de vordering van Consument af.

In artikel 5 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening is bepaald in welke gevallen beroep openstaat van beslissingen van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Daarbij geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak. Op de website van Kifid vindt u praktische informatie over het instellen van beroep. Zie hiervoor kifid.nl/consumenten/wie-behandelt-mijn-klacht/4#stappen-plan.